

D E C I Z I E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de reprezentantul Valeri Astafiev în interesele
Mariei Băgu,

în cauza civilă cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată (acțiune
oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Mariei Băgu
cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și s-a restituit
cererea de apel depusă de avocatul Valeri Astafiev în interesele Mariei Băgu,

c o n s t a t ă:

La 22 octombrie 2018, SA „Termoelectrica” (creditor al CCL din or. Durlești,
mun. Chișinău) a înaintat acțiune oblică împotriva Mariei Băgu cu privire la
încasarea datoriei acumulate față de CCL din or. Durlești, mun. Chișinău și
compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a
admis integral cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Măria Băgu în beneficiul CCL din or. Durlești, mun.
Chișinău, datoria pentru consumul energiei termice în mărime de 8 879, 52 de lei.

S-a încasat de la Măria Băgu în beneficiul SA „Termoelectrica”, taxa de stat
în mărime de 270 de lei.

S-a aplicat măsura de asigurare sub forma sechestrului asupra bunurilor și
mijloacelor bănești ale pârâtei Maria Băgu, în limita sumei în mărime de 9 149,52
de lei.

La 15 mai 2019, avocatul Valeri Astafiev, în interesele Mariei Băgu, a
declarat apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului,
casarea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

Prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins
cererea de repunere a apelantei Maria Băgu în termenul de declarare a apelului.

S-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Valeri Astafiev în interesele Mariei Băgu, din motivul că a fost depus înafara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 11 iulie 2019, avocatul Valeri Astafiev, în interesele Mariei Băgu, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului, a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În sensul dat, a indicat că instanța de apel prin faptul refuzului în repunerea în termen de declarare a apelului i-a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

Totodată, a menționat că instanța de apel s-a bazat pe faptul prezentei la materialele dosarului a avizului de recepție semnat, în opinia instanței de apel, de către Maria Băgu.

Însă instanța de apel nu a luat în considerare că pârâta nu a fost informată, nu a primit careva citații despre examinarea acțiunii civile, este funcționar public cu un regim de lucru zilnic, s-a aflat o perioadă îndelungată în spital la tratament.

Mai mult, chiar și la examinarea cererii de repunere în termen apelanta se afla peste hotarele țării pentru restabilirea sănătății.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa participanților la proces la 8 iulie 2019 (f.d. 57), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește.

Cererea de recurs a fost depusă la 11 iulie 2019, respectiv recursul este declarat în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Conform art. 116 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat

din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, statuează că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din materialele dosarului se constată că, la 22 octombrie 2018 SA „Termoelectrica” (creditor al CCL din or. Durlești, mun. Chișinău) a înaintat acțiune oblică împotriva Mariei Băgu cu privire la încasarea datoriei acumulate față de CCL din or. Durlești, mun. Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată.

Conform avizului de recepție anexat la dosar (f.d. 27), pârâtei Maria Băgu i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată cu valoare redusă la 8 noiembrie 2018.

La 18 februarie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată s-a admis integral.

La pronunțarea dispozitivului, Maria Băgu, nu a fost prezentă.

Copia dispozitivului hotărârii a fost expediată participanților la proces la 20 februarie 2019 (f.d. 30), fiind publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 19 februarie 2019.

La 15 mai 2019, avocatul Valeri Astafiev, în interesele Mariei Băgu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului. (f.d. 36-37)

Iar, prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere a apelantei Maria Băgu în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Valeri Astafiev în interesele Mariei Băgu, din motivul că a fost depus înafara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 276⁴ alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.

Conform alin. (2) și (3) al articolului menționat, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

În corespundere cu art. 276² alin. (3) din Codul de procedură civilă, dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

În această ordine, instanța de recurs reiterează prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Luând în considerare cele expuse, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că apelanta a omis termenul de depunere a cererii de apel, calculat în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Respectiv, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind întemeiată și bazată pe aprecierea justă a circumstanțelor de fapt și aplicarea corectă a normelor de drept procedural, în condițiile în care apelanta a omis termenul de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască despre pronunțarea dispozitivului hotărârii pe cauza dată.

În sensul dat, se va remarca că recurenta a cunoscut despre acțiunea intentată în instanța de judecată de intimat, astfel urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 2 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 3 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel corect a concluzionat că apelanta Maria Băgu la 8 noiembrie 2018 a recepționat citația expediată de către prima instanță, fapt ce presupune că aceasta a cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, menționând că nu sunt temeiuri de repunere a apelantei în termen, termenul fiind omis din motive imputabile doar acesteia.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantei or, aceasta nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

În acest sens, este evident că, contrar celor menționate, apelanta nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la 15 mai 2019, demonstrează o neglijență a drepturilor ei procedurale prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca fiind declarative.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurenta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Totodată, Colegiul reține că articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, coroborate, prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură

încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

În această privință, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

De asemenea, Colegiul menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauzele Melnic vs Republica Moldova din 14 noiembrie 2006 și Ceachir vs Republica Moldova din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului intimatului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de avocatul Valeri Astafiev în interesele Mariei Băgu și de a menține încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Valeri Astafiev în interesele Mariei Băgu.

Se menține încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată (acțiune oblică) depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Mariei Băgu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari